

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 31 октомври – 4 ноември 2016

Поважни настани:

- САД: Неизвесен исход од претседателските избори, без промена на монетарната политика
- Состаноци на централни банки: Јапонија, Австралија и Англија
- > Брегзит: Одлука на Високиот суд
- Еврозона: Показатели во рамки на очекувањата
- > Кина: Позитивни остварувања

Во текот на неделата, на пазарите беше забележана неизвесност, поради промените во очекувањата за исходот од претседателските избори, којашто беше во центарот вниманието на пазарните учесници за сметка на состанокот на ФЕД. Анкетите за претстојните претседателски избори доведоа до намалување на склоноста кон преземање ризик на пазарите, бидејќи се зголемија гласовите за поддршка на кандидатот Доналд Трамп, што речиси доведе до изедначување кандидатите. Притоа, анкетите сè посочуваат на победа на Хилари Клинтон, но не може да се исклучи изненадување со спротивен исход. ФБИ ја затвори истрагата за Хилари Клинтон и контроверзните електронски пораки и таа беше ослободена од сите обвиненија. Според пазарните аналитичари, доколку победи Трамп, на пазарите би се зголемила променливоста, на пазарите на акции би имало неповолни движења, приносите на државните обврзници би се зголемиле и би било можно одложување на одлуката за зголемување на каматните стапки од страна на ФЕД во декември.

Како што и се очекуваше, ФЕД ги задржа истите каматни стапки, но посочи дека постојат услови за донесување одлука за нагорна корекција на состанокот во декември. Во соопштението на ФЕД беше потенцирано дека изгледите за зголемување на каматните стапки и понатаму се засилуваат, но дека треба да се увиди дополнителен континуиран напредок во остварувањето на таргетите.

показатели за американската економија беа главно позитивни, додека анкетите околу исходот од претстојните претседателски избори (што ќе се одржат на 8 ноември) создаваа неизвесност. Според месечните податоци за пазарот на труд, во октомври беше забележан пораст на новите работни места од 161.000¹, како резултат на остварувањата градежништвото, здравствената заштита професионалните и деловните услуги. Стапката на невработеност се намали од 5% на 4,9%, како резултат на пониското учество на работоспособното население во вкупното население. Од друга страна, високофреквентните податоци за пазарот на труд беа помалку поволни, односно покажаа зголемен

број на барањата за социјална помош во неделата до 29 октомври за 7.000 на ниво од 265.000, што претставува највисоко ниво од почетокот на август. беше забележан октомври, пораст производствениот индекс ИСМ, што произлегува од на глобалните подобрувањето услови за производство, за разлика од промената на непроизводствениот индекс ИСМ, којшто се намали позначително од очекувањата на пазарите, во услови на пад на подиндексите за деловна активност и за нови порачки. Во септември, беа забележани позитивни ценовни показатели. Имено, базичниот дефлатор ПЦЕ и натаму е 1,7% на годишна основа, што е релативно близу до инфлацискиот таргет на ФЕД (2%).

Во текот на неделата беа одржани состаноците на централните банки Јапонија, Австралија и Англија. На состанокот на Банката на Јапонија не беше променета каматната стапка, но беше продолжен предвидениот период за постигнување на инфлацискиот таргет. Имено, банката очекува дека инфлацијата ќе го достигне таргетот од 2% во 2018 година (наспроти претходните прогнози за 2017 година), што е по завршувањето на мандатот на тековниот гувернер, Харухико Курода, и смета дека постојат надолни ризици за економската активност и инфлацијата. Прогнозите за стапката на инфлација за следната година беа надолно ревидирани од 1,7% на 1,5%. Централната банка на Австралија не ја промени референтната каматна стапка од 1,5%. Со ваквата одлука, гувернерот Лоу покажува дека е подготвен да толерира пониска стапка на инфлација со цел да се избегне дополнително забрзување на растот на цените на недвижностите и задолженоста на домаќинствата. Централната банка соопшти дека очекува одржлив економски раст, со оглед на тоа што солидната побарувачка на Кина доведе до повисоки цени на стоковните производи подобрување на условите за размена, што не упатува на потреба од понатамошно намалување на каматната стапка. На состанокот на Банката на Англија не беше направена промена на тековната поставеност на монетарната политика, како што се очекуваше, но притоа беше наведено дека идната реакција би можела да биде и во двете насоки. Поради овој став, којшто значително се разликува од претходниот според кој се укажуваше на олабавена политика, и имајќи ги предвид и солидните податоци за британската економија, пазарните аналитичари очекуваат дека централната банка нема да презема стимулирачки мерки во наредниот период2.

Во текот на неделата, преовладуваа и информациите околу Брегзит. Гувернерот Марк Карни објави дека ќе го продолжи својот мандат до крајот на јуни 2019 година, со цел да придонесе за

Дирекција за операции на финансиските пазари

 $^{^{1}}$ Податокот за септември беше ревидиран нагоре, од 156.000 на 191.000.

² Danske Bank Research, 3 Nov. 2016.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 31 октомври – 4 ноември 2016

посоодветен преод кон новите односи на земјата и ЕУ. Високиот суд на Велика Британија се произнесе со став дека парламентот, а не владата, има овластување да го покрене членот 50 за започнување на излезот од ЕУ, што би довело до поместување на плановите на премиерката Тереза Меј (активирање на членот 50 до март 2017 година). Според пазарните аналитичари, тоа би ги намалило евентуалните негативни последици од излезот на земјата од ЕУ. Владата најави дека ќе поднесе жалба против ваквата одлука.

Економските показатели за еврозоната беа во рамки на очекувањата. Според првичните податоци, растот на БДП во еврозоната во третиот картал и натаму е прилично бавен, во износ од 0,3% на квартална основа, што претставува иста стапка како и во претходниот квартал. Сепак, ваквиот раст е пребавен и не би можел да придонесе за подобри остварувања на пазарот на труд. Податоците за пазарот на труд посочија дека закрепнувањето на овој сегмент се одвива бавно. Стапката на невработеност во еврозоната во септември изнесуваше 10%, исто како и во август, што претставува сè уште релативно високо ниво, коешто не создава изгледи за раст на платите

и следствено, за позначителна корекција потрошувачката. Во стапката октомври, инфлација во еврозоната се зголеми од 0,4% на 0,5% заради ефектите од цените на енергијата, што беше во согласност со пазарниот консензус. Од друга страна, базичната инфлација и натаму е на нивото од 0,8%. Композитниот индекс ПМИ за октомври³ укажа на слични остварувања и во последното тримесечје од годината (раст на БДП од околу 0,3%). Анкетата од "Сентикс" покажа дека е зголемена веројатноста дека Италија би ја напуштила еврозоната, којашто тековно е повисока од веројатноста за Грција. Наспроти тоа, пазарите забележаа поволни информации за Шпанија, каде што премиерот Маријано Рахој го објави составот на новата влада.

Во Кина беа забележани поволни остварувања. Имено, официјалниот производствен индекс ПМИ во октомври беше над очекувањата, а раст имаше и производствениот индекс ПМИ (Caixin). Ваквиот раст е резултат на зголемувањето на производството и новите нарачки. Притоа, и двата индекса забележаа највисок раст во последните 27 месеци.

Позначајни пазарни движења

САД-доларот забележа депрецијација од 1,4% во текот на неделата, како одраз на засилената поддршка за претседателскиот кандидат во САД, Трамп, според последните анкети, што доведе до зголемена неизвесност околу исходот од претседателските избори. Покрај зајакнувањето на вредноста на еврото, вакви промени беа забележани и кај јапонскиот јен и швајцарскиот франк. Во такви услови, на пазарите имаше одбивност кон преземање ризик и зголемена побарувачка за безбедни инструменти, што предизвика намалување на приносите на државните обврзници во сегментот од 2 до 10 години и пад на цените на акциите, а беше забележан и раст на цената на златото (за 2,8%). Британската фунта апрецира, под влијание на изјавата на гувернерот Карни дека ќе го продолжи својот мандат, одложените очекувања за понатамошно олабавување на монетарната политика од страна на Банката на Англија и одлуката на Високиот суд. Во текот на неделата, цената на нафтата се намали за 5%, како продолжено влијание од непостигнувањето договор помеѓу земјите членки на ОПЕК и останатите производители на нафта за намалување на понудата, тензиите помеѓу Саудиска Арабија и Иран и зголемените залихи на нафта во САД.

Дирекција за операции на финансиските пазари

³ Во октомври, композитниот индекс ПМИ во еврозоната се зголеми од 52,6 на 53,3 поени.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 31 октомври – 4 ноември 2016

Календар за периодот 7 – 11 ноември 2016 година

<u>Понеделни</u>	<u>K</u>	<u>Вторник</u>	<u>Среда</u>	<u>Четврток</u>	<u>Петок</u>
<u>7.11</u>		<u>8.11</u>	<u>9.11</u>	<u>10.11</u>	<u>11.11</u>
Германија	_	Германија – индустриско	Кина – стапка на	Франција, Италија —	САД – првичен
порачки	за	производство (септември),	инфлација (октомври)	индустриско производство	податок за довербата
индустријата		надворешнотрговска размена	Нов Зеланд – состанок	(септември)	на потрошувачите
(септември)		(септември)	за монетарната	САД – првични барања за	(ноември)
		Велика Британија – индустриско	политика	социјална помош (недела до 5	
		производство (септември)	Есенски проекции на ЕК	ноември)	